

Haber-Yorum

Özbekistan ve Azerbaycan Arasındaki İlişkiler: Amerika'nın Rusya'ya Karşı Attığı Bir Sonraki Adım Mı?

Haber:

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in daveti üzerine resmi bir ziyaret için Bakü'ye gitti. (Özbekistan Cumhurbaşkanlığı web sitesi)

Yorum:

Bakü'de yapılan görüşmelerin sonunda, Şevket Mirziyoyev ve İlham Aliyev, Yüksek Devletlerarası Konseyi'nin ikinci toplantısının kararını yayınladı. Devlet liderleri arasında bir dizi ikili belgeler imzalandı. Ayrıca Mirziyoyev 4 Temmuz'da Hankendi şehrinde düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) 17. Zirvesi'ne de katıldı. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in başkanlık ettiği etkinliğe İran, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye, Pakistan, Kazakistan, Türkmenistan ve Afganistan'ın liderleri, İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri Asad Mecid Han ve diğer ülke ve bölgesel kuruluşların heyet başkanları katıldı.

Bu kişilere odaklandığımızda, bunun Amerika'nın liderliğindeki Batı'nın, Rusya'yı Asya'da öfkeliendirmek, gücünü zayıflatmak, nihai etkisini azaltmak ve gücü konusunda şüphe düşürmek için yaptığı bir başka girişim olduğunu anlayabiliriz. Örneğin Mirziyoyev'in Bağımsız Devletler Örgütü'nün diğer devlet başkanlarıyla Azerbaycan'da yaptığı toplantı, onları bir şekilde Rusya'ya karşı daha cesur olmaya teşvik ediyor gibi görünmektedir. Çünkü Azerbaycan şu anda Rusya'ya karşı cesur açıklamalarla herkesi şaşırtıyor ve bunu aynı şekilde pratik olarak da göstermeye çalışıyor. Örneğin Rus güvenlik güçlerinin Azerbaycan vatandaşlarına yönelik düzenlediği baskınlarda iki kişinin hayatını kaybetmesine tepki olarak Azerbaycan da Ruslara karşı gösterişli kampanyalar düzenledi. Azerbaycan devlet televizyonu ise, Rus ayısının politikasını sert bir dille eleştirerek, "Sayın Putin, ne oldu?" dedi. Bu bağlamda kâfir Rus rejiminin, sadece Azerbaycanlıları değil, aynı şekilde kardeş halklar Kırgız, Kazak, Tacik, Türkmen ve Özbekleri de ikinci sınıf vatandaş olarak gördüğünün özellikle altı çizilmelidir.

Kayda değer ki Mirziyoyev'in Azerbaycan ziyareti, Rusya ile Azerbaycan arasındaki ilişkilerin büyük oranda kötüleştiği bir dönemde gerçekleşmiştir. Daha dikkatli bir şekilde bakarsak, Orta Asya'da liderlik iddiasında olan Özbek rejimi, Rusya ile son derece yumuşak ilişkinin ötesine geçemiyor. Bununla birlikte Orta Asya'da Özbekistan'ın, kâfir Rusya'dan en büyük zararı gördüğünü söylersek de abartmış olmayacağız. Bu, Rusya'nın ülkemizin ekonomisine müdahalesinde ve Özbek Müslümanlara yönelik şiddetli baskısında açıkça görülmektedir.

Bölgedeki diğer ülkeler, özellikle de Kazakistan, Kırgızistan ve Türkmenistan, Rusya'ya bir dereceye kadar veya bazı durumlarda cesaret gösteriyor gibi görünüyor. Bölgenin kalbi sayılan Özbekistan ise, bu bağlamda herkesi geride bırakıyor gibi görünüyor. Ülkemiz ve halkımız Rusya'dan en büyük zararı ve zulmü görmesine rağmen, ancak Özbek rejimi Rusya ile ilişkilerini bozmamak gerekçesiyle tüm bunlara göz yumuyor! Bununla birlikte Orta Asya'nın Rusya'ya karşı konumu ve onun etkisinin mümkün olduğunca azaltılması Özbekistan olmadan gerçekleşemeyecektir. Bu açıdan bakıldığında Mirziyoyev'in Azerbaycan ziyareti, onu Rusya'ya karşı daha cesur olmaya teşvik etmek için uygun bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda Azerbaycan, herkes için, özellikle de Özbekistan için açık bir örnek olabilir. Bakın işte Moskova, Azerbaycan'ın kendisine karşı sergilediği sert tavırlara aynı sertlikle karşılık vermiyor. Bu da Putin rejiminin son dönemde dış politikada büyük ölçüde zayıfladığının ve şu anda övündüğü askeri gücünün pek güvenilir olmadığının dolaylı bir itirafı olarak görülüyor.

Yapılan müzakereler ve birçok görüşmede Rusya hakkında hiçbir şekilde konuşulmadığı doğrudur; ancak bunun özünde yatan anlamın bu olduğunu anlamak hiç de zor değildir. Tabii ki bunun arkasında Batı, özellikle de Amerika vardır; çünkü Azerbaycan'ın tek başına Rusya'ya karşı çıkması pek olası değildir. Bu cesareti ona Türkiye aracılığıyla verenin Amerika olduğu konusunda neredeyse hiç şüphe yoktur. Belki de bu, İbrahim Anlaşması'na katılmanın bir bedeli de olabilir; çünkü Azerbaycan bu anlaşmaya katılarak ABD'nin desteğini almak istiyor. Böylece Türk birliği adı altında Özbekistan da dahil Orta Asya ülkelerini Rusya'dan uzaklaştırma görevini üstlenmiş gibi görünüyor.

Rusya'ya karşı birleşmenin ve aynı zamanda Ukrayna krizinin gölgesinde Rusya'nın zayıflamasından etkili bir şekilde yararlanmak için uygun bir durum olmasının çok önemli olduğu doğrudur. Ancak bu tür bir birlik ve direnişin, Amerika'nın veya diğer sömürgeci ülkelerin çıkarlarına hizmet etmemesi gerekir; çünkü böyle bir durum sadece bir efendinin yerine diğerinden daha az kötü olmayan bir başkasının geçmesine yol açacaktır! Bu kötü ülkeler, Müslüman ülkelere bizzat bu seçeneği sunuyor ki o da, iki şerden birini kabul etmektir! Ancak birliği, izzeti ve gücü sağlamak için başka bir seçenek daha vardır ki o da, İslam'a yönelip ona boyun eğmek ve İslam temelinde birlik sağlamak ve İslam'ı Hilafetin gölgesinde uygulamaktır; işte o zaman kâfirlerin Müslümanlar üzerindeki otoritesi tamamen ortadan kalkacak ve Allah'ın yardımı bizimle birlikte olacaktır.

وَلَن يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

“Allah, müminlerin aleyhine kâfirlere hiçbir yol vermez.” [Nisa 141]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

İslam Ebu Halil - Özbekistan